

گشت و گذاری در منحصر به فردترین روستاهای ایران

۱۵ مهر، روز ملی روستا و عشایر است و به همین بهانه، گشت و گذاری خواهیم داشت در خاص‌ترین روستاهای ایران و مروری بر آمار و ارقام قابل‌تامل مرتبط با روستاهای ایران.

به گزارش شه‌ریار به نقل از روزنامه خراسان، ایران ما صاحب روستاهای زیادی است که در دل سنگی کوه‌ها، دامنه دشت‌های فراخ، پنهان در جنگل‌های انبوه و کویرهای خشک، قد برافراشته‌اند. روستاهای ساده اما زیبا و آرامش‌بخشی که پناه‌بردن به آن‌ها، برای شهرنشین‌های عاصی، راه لذت‌بخش و مفرحی برای تمدداعصاب است. اما روستاها به جز بهره‌مند بودن از طبیعت بکر و سبک زندگی متناسب با این حال و هوا، شریان اصلی تولید محصولات کشاورزی هم هستند؛ کارکردی که در کنار تولید محصولات دامی توسط عشایر، آن قدر مفید و موثرند که یک روز در سال در تقویم ملی مان به روستا و عشایر اختصاص یافته.

15 مهر، روز ملی روستا و عشایر است و به همین بهانه، گشت و گذاری خواهیم داشت در خاص‌ترین روستاهای ایران و مروری بر آمار و ارقام قابل‌تامل مرتبط با روستاهای ایران.

روستاهای کوهستانی :

کندهار، جیان، زندگی در دل صخره‌ها

احتمالا تا به حال اسم روستای «کندوان» را زیاد شنیده اید اما برای درک بهتر زیبایی های این روستای کوهستانی فقط باید به دامنه های کوه سهند، در نزدیکی شهرستان اسکو، 62 کیلومتری جنوب غربی تبریز سفر کنید و شگفتی های آن را از نزدیک ببینید. روستای صخره ای کندوان، پر از حفره ها و غارهای حفر شده در دل سنگ است که حکم خانه های اهالی روستا، آغل دام ها و انباروسایل غیرضروری یا یخچال های طبیعی برای خوراکی را دارد.

تمام خانه های این روستای 800 نفری، سنگی و به شکل هرم است و به دلیل معماری متفاوت برخاسته از جبر طبیعت، کندوان در فهرست آثار ملی ایران ثبت شده است. این صخره های کله قندی و غارهای دست کن توسط انسان که به عنوان خانه های مسکونی استفاده می شود، یکی از شگفت انگیزترین روستاهای صخره ای جهان را پدید آورده است؛ به همین دلیل هر سال تعداد زیادی جهانگرد خارجی به این روستا سفر می کنند.

روستای سرآقاسید؛ ماسوله ای در قلب زاگرس

اگر دلتان می خواهد مدتی دور از هیاهوی شهرهای بزرگ و مدرن، به جایی پناه ببرید که در آن خبری از مناسبات پیچیده زندگی شهری نیست، به روستای کوهستانی «سرآقاسید» سفر کنید. منطقه ای که اگر به آن جا بروید، انگار در تونل زمان سفر کرده اید و سال های طولانی به عقب برمی گردید؛ انتهای یک جاده پیچ در پیچ و باریک در استان چهارمحال و بختیاری، روستای پلکانی سرآقاسید به چشم می خورد.

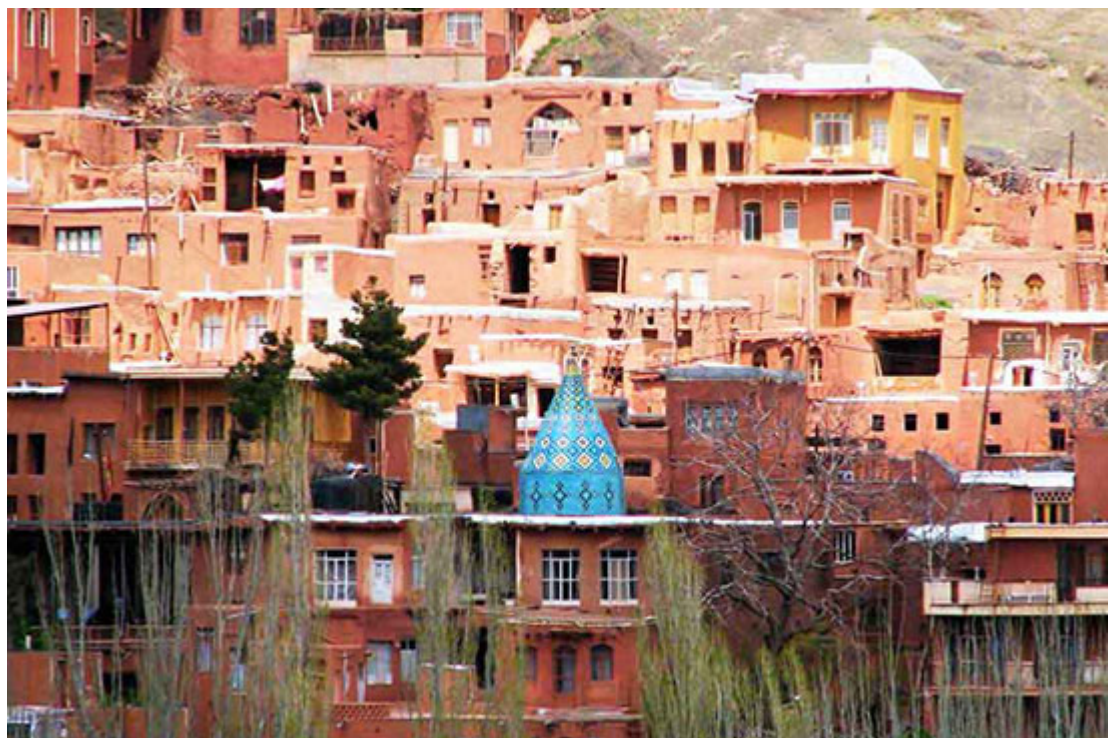
این روستادار دامنه قله «هفت تنان» رشته کوه زاگرس قرار دارد و چینش پلکانی و معماری خشتی و گلی آن، آدم را به یاد روستای ماسوله گیلان می اندازد؛ سرآقاسید، ماسوله ای در قلب زاگرس است. در زمستان، وقتی در این روستا، برف می بارد خبری از بخاری و وسایل گرمایشی نیست و مردم چاله هایی در زمین حفر کرده اند که در آن آتش درست می کنند، غذا می پزند و خانه را گرم می کنند. از آن جا که به طور معمول، بارش برف، راه های روستا را بند می آورد، مردم برای گذران این روزهای سخت، تمهیداتی مثل انبار مواد غذایی می اندیشند.

فردو؛ بهشتی در نزدیکی قم

فردو، در واقع نام یک روستای کوهستانی هزار و 800 نفری واقع در کوه های جنوب شهر قم است که بعد از این که بخشی از تاسیسات هسته ای کشورمان در اعماق کوه های اطراف قم احداث شد، به پاس تعداد زیاد شهدا و جانبازانی که این روستا در طول هشت سال جنگ تحمیلی، تقدیم انقلاب کرده بود، نامش برای این سایت هسته ای انتخاب شد و از آن زمان به بعد فردو، بیش از همیشه شهرت جهانی پیدا کرد. فردو در بهار و تابستان آب و هوای خنکی دارد و به همین دلیل مردم قم برای بیلاق به این روستا می روند اما در فصل زمستان هوایش سرد و خشک است. روستای کوهستانی فردو، طبیعتاً شیبدار است و همه خانه های آن، برای پیشگیری از ریزش، یک طبقه ساخته شده اند. در فردو هم مثل بیشتر روستاهای کوهستانی، تعداد زیادی چشمه وجود دارد؛ به همین دلیل زراعت و دامداری، مهم ترین شغل مردم این روستاست اما پرورش زنبورعسل و گیاهان دارویی، از همه پررونق تر است.

روستاهای تاریخی :
ابیانه؛ یاقوت سرخ ایران

روستای تاریخی «ابیانه» در ۴۰ کیلومتری نطنز، در نزدیکی شهر اصفهان قرار دارد. ساختار خانه های روستا، حلزونی شکل است و متعلق به دوره های سلجوقیه، صفویه و قاجاریه می باشد. خوشبختانه چون این روستا، در منطقه کوهستانی قرار گرفته و از شهرهای بزرگ و پرجمعیت دور بوده، بافت قدیمی خود را تا حد زیادی حفظ کرده و دست عموم برای از بین بردن زیبایی های سنتی روستا کوتاه مانده است.

ابیانه مثل بیشتر روستاهای کوهستانی، پلکانی است و از خاک قرمز روستا در ساخت خانه های ساده استفاده شده است؛ به همین دلیل تمام در و دیوار خانه های ابیانه، به رنگ سرخ است. سرخی خاک ابیانه به دلیل وجود آهن در آن است و این روستا از دور، به شکل یک لکه سرخ در دل کوه دیده میشود و به «یاقوت سرخ ایران» معروف است.

تیس؛ خاستگاه سوزن دوزی

اگر تا به حال گذرتان به استان سیستان و بلوچستان نیفتاده، حتما برای دیدن بنادر زیبا، آثار تاریخی ارزشمند و روستاهای این استان برنامه ریزی داشته باشید. یکی از دیدنی های این استان، روستای ساحلی «تیس» است که در پنج کیلومتری چابهار قرار دارد.

این روستا با 2500 سال قدمت، سه قلعه باستانی مهم دارد؛ «قلعه تیس» مربوط به دوره سلجوقی، «پیروز گت» و «بلوچ گت» که بالای کوه قرار دارند و در واقع دو مقبره هرمی کوچک هستند. تیس، آب و هوای گرم و خشک دارد و از مراکز عمده هنر «سوزن دوزی» است که بیشتر از سوی زنان روستا تولید می شود. این شهر دژی به نام «قلعه پرتغالی ها» دارد که از دیدگاه دیرینگی و نوع معماری، شایان توجه است ولی هم اکنون ویرانه ای از آن به جا مانده است.

خمات؛ آرامگاه دانیال نبی

اگر مسافر جنوب هستید، دیدن دهکده «خماط» را از دست ندهید؛ روستایی تاریخی که آرامگاه «دانیال نبی» است و فاصله اش از سمت جنوب با اندیمشک، 20 کیلومتر است. در نزدیکی خماط، آثار تاریخی متعددی وجود دارد که یکی از آن ها معبد ثبت جهانی شده «چغازنبیل» است. مناطق حفاظت شده دز و کرخه، چشم انداز مزارع نیشکر و هفت تپه و پوشش گیاهی متنوع، این منطقه را حساسی دیدنی و جذاب کرده است.

روییدن نیشکر در کنار درختان اکالیپتوس و درختان سرسبز کنار در کنار درختان زبان گنجشک، از زیبایی های این روستای کوچک به شمار می رود. این روستا به غیر از میراث باستانی، جاذبه های معنوی هم برای مسافران دارد که موسیقی محلی و بومی، یکی از آن هاست.

روستاهای عجیب :
روستای لی لی پوت ها

یکی از روستاهای شگفت انگیز ایران، «ماخونیک» واقع در استان خراسان جنوبی است که به روستای «لی پوت ها» معروف است. تعداد زیادی از اهالی این روستا کوتاه قامت هستند و اگر چه بسیاری از اهالی آن دارای قد متوسط هستند ولی به خاطر چارچوب بسیار کوتاه در خانه هایشان در نگاه اول تصور می شود تمام مردم آن جا کوتاه قامت هستند. جالب است بدانید غیر از شیوه عجیب ساخت در، مردم ماخونیک تا چندسال پیش، چای نمی نوشیدند، شکار نمی کردند، گوشت نمی خوردند، سیگار نمی کشیدند و حتی تلویزیون نداشتند!

روستای نابینایان

تصور کنید به روستایی پا بگذارید که تعداد زیادی از اهالی اش نابینا هستند! عجیب است، نه؟ اما چنین روستایی در نزدیکی اسفراین وجود دارد و حدود هزار نفر جمعیت دارد که از این میان، بیش از 100 نفر از آن ها نابینا هستند. از همه عجیب تر این که در این روستا گاهی حیواناتی همچون گاو و گوسفند هم نابینا متولد می شوند.

گویا از چند دهه پیش، عارضه نابینایی در این روستا شیوع پیدا کرده است و برخی از ساکنان آن، به همین دلیل روستا را ترک کرده اند. کارشناسان دلیل این اتفاق را تغییرات ژنتیکی و ازدواج های فامیلی در میان اهالی روستا عنوان کرده اند اما محققان هنوز به طور دقیق نتوانسته اند به اصل ماجرا پی ببرند.

ونیز ایران

شاید نتوانید به شهر گران قیمت ونیز سفر کرده و از میان کوچه پس کوچه هایش با قایق عبور کنید اما با سفر به استان خوزستان و دیدار از روستای «صراخیه» که به ونیز ایران شهرت دارد، می توانید این تجربه زیبا را به دست بیاورید. تالاب شادگان به عنوان یک تالاب مهم بین المللی شناخته می شود که این روستا در دل آن قرار دارد. تالاب مذکور دارای تنوع زیستی غنی و جاذبه های گردشگری فراوان است و مقیاس بزرگ، طبیعی بودن، تنوع زیستی و نقشی که در تامین معاش ساکنان محلی ایفا می کند، از ویژگی های مهم این تالاب و روستاست.

روستای دوقلوها

هر کسی که برای نخستین بار وارد این روستا می شود، از تعداد دوقلوهای ساکن در آن حیرت می کند. روستای «شهرآباد» واقع در ابرکوه استان یزد به روستای دوقلوها معروف است، چون بیش از 300 نفر جمعیت دارد و از این تعداد حدود نیمی از آن ها دوقلو هستند، آن هم دوقلوهای همسان! حدود ۵۰ درصد از ازدواج های این منطقه فامیلی است و شاید یکی از دلایل افزایش دوقلو زایی اهالی، همین باشد.

ایرانی یا اروپایی؟

هم ایرانی اند هم اروپایی، هم فارسی می دانند هم ترکی؛ صورتشان هم شبیه آریایی هاست هم شبیه گلا دیاتورها و وایکینگ ها. قدشان بلند است و مهربانی شان همچون محبت مردم ایل به همسان هاست. مسلمان شیعه اند، کارشان دامداری و کشاورزی به سبک همه روستاییان است، مرغ و خروس و غاز هم نگه می دارند؛ بعضی زن ها که هنرمندتر از دیگرانند نیز خودشان نان می پزند و در مشک، دوغ و کره می گیرند و پنیر و ماست می بندند.

این مردم اما یک راز دارند، یک نکته مبهم تاریخی که مرموزشان می کند. مردم روستای «زرگر» زبان مادری شان «رومانو» است و خط شان «لاتین»! زرگری ها، خودشان هم دقیقا نمی دانند متعلق به

کجای جهان هستند و چه شد که به ایران آمدند.

بچه های تحصیل کرده زرگر چندی پیش چند لغت به زبان رومانو در اینترنت منتشر کردند و از تمام مردم دنیا خواستند که اگر این لغات را می شناسند به ایران بیایند. چند ماه بعد مسافرانی از فرانسه و انگلیس به آن جا آمدند و متعجب بودند از این که چرا رومانوهای ایران مثل ۱۸ هزار همزبان خود در اروپا، تشکیلات ندارند !